

7/11181

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-715
KONU : Yazılı Soru Önergesi

28 ARA 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ: 12.12.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/11181-16844 sayılı yazınız.

Erzincan Milletvekili Erol TINASTEPE'nin "Pancarda kota uygulanmasına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/11181) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

Gereği _____ :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa

**ERZİNCAN MİLLETVEKİLİ SAYIN EROL TINAZTEPE'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

CEVAP : 1-

Şeker pancarı; Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ile şeker pancarı üreticileri arasında akdedilen "Pancar Üretim Sözleşmesi" doğrultusunda üretilmektedir. Pancar Üretim Sözleşmesi'nde "Şirket; pancarlarını teslim ettikleri kantarlarda veya fabrika merkezlerinde teslim ve kampanya devresine inhisar etmek şartı ile tespit edilen esaslar dahilinde üreticilere, talep ettikleri takdirde, teslim edecekleri firesiz pancarın % 20'sine kadar bedelsiz olarak prese edilmiş yaş pancar posası (küspe) verir." "Şirket; yaş pancar posasının aynı olarak verilmesinin ekonomik olmadığı durumlarda, istihkak yaş pancar posası bedelini, pancar bedelleri ile birlikte üreticilere ödeyebilir. Bu takdirde ödenecek yaş pancar posası bedeli ilgili fabrikanın kampanya döneminde satılan yaş pancar posası ortalama satış fiyatı üzerinden hesaplanır" hükümleri yer almaktadır.

Erzincan Şeker Fabrikası'nda 2004 yılında çiftçiden 263 bin 195 ton pancar satın alınmış olup, 63 bin 425 ton pancar posası bedelsiz olarak üreticiye verilmiştir. Üreticilerin söz konusu haklarının değerlendirilme şekli tamamen kendi tasarruflarındadır. 2004 yılında Türkşeker'in küspe satış fiyatı Erzincan bölgesinde 12 milyon TL/ton olarak uygulanmıştır.

CEVAP : 2

Pancar üretiminde kota uygulaması, planlı üretimin en önemli aracı olup, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından, 1998 yılından beri uygulanmaktadır. 19 Nisan 2001 tarihinde yürürlüğe giren Şeker Kanunu ile de şeker kotalarını belirleme yetkisi Şeker Kurulu'na verilmiştir. Bu doğrultuda Şeker Kurulu tarafından 2002/2003 pazarlama yılından itibaren, şeker kotaları ülke şeker talebine göre, Şirketler bazında belirlenmektedir. Şirketler belirlenen bu kota doğrultusunda pancar üretim kotalarını belirlemektedirler.

Tüm sektörlerde olduğu gibi şeker sektöründe de verimlilik ve karlılık yarışının hızla arttığı ortamda pancar tarımının sürdürülebilirliği ancak arz-talep dengesinin sağlıklı olarak kurulması ve minimum maliyet, maksimum verimlilik şartlarına bağlı olduğu bir gerçektir. Şeker pancarının fazla üretilmesi, üretici geliri yüksek ürünler arasında olması nedeniyle pancar üreticilerimizin lehine bir durum gibi görülmekle birlikte ihtiyaç fazlası şeker üretimi, bir sonraki yıla aktarıldığında takip eden yılın üretim miktarı azalmakta, ihraç edilmesi durumunda ise Dünya Borsa fiyatlarının düşük olması nedeniyle ülkemiz kaynaklarının doğru kullanılmaması sonucunda ekonomimizin zarar görmesine, dolayısıyla hem pancar üreticilerimizin hem de şeker üreten şirketlerin mağduriyetine sebep olmaktadır. Bu nedenle şeker ve pancar üretiminde istikrarın sağlanması, diğer yandan Nişasta Bazlı Şeker üretiminin kontrol altına alınabilmesi ve ithalat yada ihracata gerek kalmadan iç tüketimi karşılayacak kadar üretim yapılarak sektörün ve pancar üreticilerimizin korunması amacıyla kota uygulanmaktadır.

CEVAP : 3

Şeker pancarı üretiminde dörtlü münavebe (ekim nöbeti) sistemi uygulanmaktadır. Bu nedenle 2001 yılında pancar ekimi yapılmış olan münavebe sahasında 2005 yılında tekrar pancar ekimi yapılmıştır. 2005 yılı kotalarının belirlenmesinde 2001 yılı kotaları esas alınmıştır. Ülke genelinde 2001 yılı kotalarına göre 2005 yılı kotalarında % 11 oranında azalma olmasına rağmen, Erzincan Şeker Fabrikasının 2001 yılında 233 bin 600 ton olan kotası % 7 oranında artırılarak 250 bin tona yükseltilmiştir. 2004 yılı kotası 265 bin ton olup, 2008 yılı kotasının hesaplanmasında baz olarak alınacaktır. Erzincan Şeker Fabrikası kotası en yüksek olan ve bu nedenle en uzun kampanya yapan fabrikamızdır. 2003 yılında ortalama kampanya süresi 80 gün iken, Erzincan Şeker

Fabrikası 102 gün kampanya yapmıştır. 2004 yılında ise ortalama kampanya süresi 85 gün iken, Erzincan Fabrikamız 118 gün kampanya yapmıştır. 2005 yılında da aynı durum devam etmektedir.

Diğer yandan, 2004/2005 pazarlama yılı için, Şeker Kurulu tarafından Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ve Bağlı Ortaklıklarına toplam 1 milyon 387 bin ton şeker kotası tahsis edilmiştir. Ancak, bir önceki yıldan devreden şeker stokları bu kotadan düşülerek bakiye miktar kadar üretim programı yapılabilmektedir. Bu doğrultuda Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 2005 yılı toplam pancar üretim kotası 9 milyon 700 bin ton olarak belirlenmiş ve fabrikalar bazında kota dağılımı yapılmıştır. Ayrıca fabrikaya tahsis edilen pancar üretim kotası ve fiili üretim miktarlarına bakıldığında; 2003 yılında, 250 bin ton kotaya karşılık 227 bin ton üretim, 2004 yılında, 265 bin ton kotaya karşılık 263 bin ton pancar üretilmiştir.

CEVAP : 4

2006/2007 üretim dönemine ilişkin yapılacak tüm uygulamalar (kota belirleme, taahhüt alımı v.s.) önceki yıllarda olduğu gibi yasal mevzuatlar çerçevesinde uyulması gereken kriterler esas alınarak süresi içerisinde yapılacaktır.

CEVAP : 5

Kotaların üreticilere dağıtımında tarla mülkiyeti yerine üreticilerin geçmiş yıllarda üretmeyi taahhüt ettikleri pancar miktarı esas alınmaktadır. Bu uygulama ile uzun yıllardan beri pancar üretimi yapan, köyde oturan, bir fiil üretimin içinde olan, pancar üretimini meslek edinmiş sorumlu ve bilinçli üreticilere sürekli pancar ekme imkanı tanınmaktadır. Ayrıca T.Ş.F.A.Ş.'nin kayıt sistemi de taahhüt edilen pancarın esas olarak alınmasını uygulanabilir kılmaktadır.

Üreticilere kota dağıtımı "Taahhüt Alımı Uygulama Esasları" doğrultusunda yapılmaktadır. Uygulama Esasları gereği, bir önceki münavebe döneminde taahhüde giren üreticilerin taahhüt miktarını gösteren listeler hazırlanıp köy muhtarlığına gönderilmekte, köy muhtarlığı bu listedeki üreticilerden münavebe sahasında yeri olan ve pancar üretmek isteyenleri tespit etmekte ve bu üreticilere kota tahsis edilmektedir. Hiç pancar üretimi yapmamış olan üreticilere kota tahsis edilmemektedir. Ancak kota tahsis edilen üreticilerden mücbir sebepler nedeniyle pancar ekemeyecek olanlar, kotalarını bir başka üreticiye devretme hakkına sahiptirler.